

Ο ρόλος και η συμβολή της εκπαίδευσης ενηλίκων στην καταπολέμηση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων

Ηλέκτρα Ζούρου, Εκπαιδευτικός, ΠΕ60, M.Ed

Περίληψη-Εισαγωγή

Οι εκπαιδευτικές ανισότητες συνιστούν ένα μείζον πρόβλημα της σύγχρονης εποχής, οι οποίες αντανakλώνται και προέρχονται κατά κύριο λόγο από τις κοινωνικές ανισότητες. Οι ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, βιώνουν τον εκπαιδευτικό και τον κοινωνικό αποκλεισμό που προκύπτει από την αλλόδραση ατομικών, κοινωνικών-οικονομικών και πολιτισμικών παραγόντων όπως: το κοινωνικό και πολιτισμικό τους κεφάλαιο, η γεωγραφική διαφοροποίηση, η εθνοπολιτισμική ετερότητα, το σύστημα εγκλεισμού και σωφρονισμού.

Λέξεις-κλειδιά: εκπαιδευτικές ανισότητες, εκπαίδευση ενηλίκων, ρόλος εκπαιδευτή

Σκοπός της μελέτης είναι η διερεύνηση του φαινομένου των εκπαιδευτικών ανισοτήτων στο πλαίσιο της δια βίου εκπαίδευσης, καθώς και η ανάδειξη του ρόλου της εκπαίδευσης ενηλίκων στην καταπολέμηση αυτών των κοινωνικών ανισοτήτων.

Παράγοντες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη των εκπαιδευτικών ανισοτήτων

Οι εκπαιδευτικές ανισότητες αναδύονται και διαγωνίζονται στο εκπαιδευτικό πλαίσιο και στο πεδίο της Δια Βίου Εκπαίδευσης, ως απόρροια των εξής μεταβλητών :

- της κοινωνικής ανισότητας
- της κοινωνικής προέλευσης
- της γεωγραφικής διαφοροποίησης
- της εθνοπολιτισμικής ετερότητας
- του συστήματος εγκλεισμού και σωφρονισμού

Ο ρόλος του εκπαιδευτή στο πλαίσιο εκπαίδευσης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων

Ο ρόλος μας, ως εκπαιδευτές ενηλίκων είναι πολύπλευρος και πολυδιάστατος, καθώς ανάλογα με τη δυναμική της ομάδας και τις υπάρχουσες συνθήκες της εκπαίδευσης, πρέπει να λειτουργούμε σύμφωνα με πολλούς μελετητές (Rogers, 2002, Jarvis, 2004, Courau, 2005, Noye & Pivetau, 2002) ως:

- συντονιστές
 - καταλύτες
 - διαμεσολαβητές
 - καθοδηγητές
 - υποστηρικτές – εμπυχωτές
- (Γιαννακοπούλου, 2008)

Απαραίτητα προσόντα και ικανότητες του εκπαιδευτή ενηλίκων για να ανταποκριθεί στο πολυδιάστατο έργο του

- Αποδοχή των εκπαιδευομένων
- Ουσιαστική επικοινωνία με την ομάδα
- Κατάλληλος συντονισμός και μεθοδική οργάνωση της ομάδας και της μαθησιακής διαδικασίας
- Επιλογή και εφαρμογή ευέλικτων εκπαιδευτικών τεχνικών
- Σύνδεση της κατάρτισης με την αγορά εργασίας και με τις συνθήκες της κοινωνίας
- Αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου

Συμβολή της εκπαίδευσης ενηλίκων στην εξάλειψη του φαινομένου των εκπαιδευτικών ανισοτήτων

Η κοινωνία της γνώσης και της μάθησης αποτελεί θεμελιώδες αίτημα της σύγχρονης εποχής, βασικό παράγοντα για την οικονομική πρόοδο και την καινοτομία και αναδεικνύεται μέσα από την αύξηση της ζήτησης της εκπαίδευσης ενηλίκων και των εκπαιδευτικών ευκαιριών (Κόκκος, 2008). Η εκπαίδευση ενηλίκων αποτελεί το κυρίαρχο μέσο για αφομοίωση των κοινωνικο-οικονομικών και πολιτισμικών αλλαγών και αντιμετώπιση των προβλημάτων που οι αλλαγές αυτές επιφέρουν, ενώ συμβάλλει στην αναβάθμιση και την εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού (Βεργίδης, 2008).

Συμπεράσματα

Η εκπαίδευση ενηλίκων αναδεικνύεται ως αναγκαία συνθήκη στην άμβλυση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων και του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς μεριμνά για την εκπαίδευση και κατάρτιση των ειδικών κοινωνικών ομάδων, που βιώνουν την εκπαιδευτική, κοινωνική και επαγγελματική απομόνωση, μέσα από την ανάπτυξη προγραμμάτων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ομάδων αυτών.

Βιβλιογραφικές αναφορές

Βεργίδης, Δ. (2008) Η εκπαίδευση ενηλίκων στις σύγχρονες κοινωνικο-οικονομικές, πολιτικές και πολιτισμικές συνθήκες, στο Δ. Βεργίδης, Η εξέλιξη της Εκπαίδευσης Ενηλίκων στην Ελλάδα και η Κοινωνικο-οικονομική Λειτουργία της: τ. Β' , (σελ. 26-39), Πάτρα: ΕΑΠ

Κόκκος, Α., (2008) Εισαγωγή, στο Α., Κόκκος: Εισαγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. Θεωρητικές Προσεγγίσεις, τ. Α,(σελ.9-21). Πάτρα: ΕΑΠ

Γιαννακοπούλου, Ε. (2008) Ο ρόλος του εκπαιδευτή ενηλίκων. Στο: Δ. Βαϊκούση, Ι., Βαλάκας, Ε., Γιαννακοπούλου, Ι. Γκιάστας, Α. Κόκκος & Α. Τσιμπουκλή, Εισαγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων: Εκπαιδευτικές Μέθοδοι- Ομάδα Εκπαιδευομένων: τ. Δ' (2η έκδ.), (σελ.299-313). Πάτρα: ΕΑΠ